

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

Gedimino pr. 56, LT-01110, Vilnius, tel. 8 706 65100, faks. 8 706 65138, el. p. Romas.Valentukevicius@lrs.lt

Aplinkos apsaugos agentūros
Direktoriui Raimondui Sakalauskui

2013-02-13 Nr. 4D-2012/1-1782/30-458

Siunčiama Seimo kontrolieriaus pažyma Nr. 4D-2012/1-1782 dėl UAB "Ūrus" ir Ko
direktoriaus Roberto Retkaus skundo tyrimo.

PRIDEDAMA. 4 lapai.

Pagarbiai

Seimo kontrolieriaus

A handwritten signature in black ink, appearing to read "R. Valentukevicius", with a large, sweeping flourish at the end.

Romas Valentukevičius

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL ROBERTO RETKAUS SKUNDO PRIEŠ APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRĄ

2013-02-13 Nr. 4D-2012/1-1782
Vilnius

I. SKUNDO ESMĖ

Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius gavo UAB „Ūrus ir Ko“ direktoriaus Roberto Retkaus (toliau vadinama – pareiškėjas) skundą dėl pareigūnų galimo biurokratizmo ir (ar) piktnaudžiavimo.

Skunde nurodoma, kad Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija 2012-05-11 pažymos „Apie UAB „ŪRUS“ ir Ko pareiškimo tyrimo rezultatus“ išvadų 8 punkte konstatavo: „[...] Utenos RAAD [*regiono aplinkos apsaugos departamentas*] priimta 2011-12-13 PAV [*poveikio aplinkai vertinimas*] atrankos išvada neparemta UAB „Krismina“ atrankos medžiagoje pateikta informacija, tuo pažeidžiami Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 4 ir 6 dalies reikalavimai [...]. Šių išvadų pagrindu parengtas pasiūlymas Aplinkos apsaugos agentūrai [...] kreiptis į prokuratūrą dėl viešojo intereso gynimo PAV atrankos išvados ir TIPK [*taršos integruota prevencija ir kontrolė*] leidimo panaikinimo [...] (šios ir kitų citatų kalba netaisyta). Tačiau, pareiškėjo teigimu, nei iš Aplinkos apsaugos agentūros, nei iš Utenos *regiono aplinkos apsaugos departamento* (toliau vadinama – RAAD) jis negauna atsakymo, koku būdu buvo apgintas viešasis interesas; institucijos tik biurokatiškai atsirašinėja.

II. TYRIMAS IR IŠVADOS

Skundo tyrimo metu, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 ir 20 straipsnių nuostatomis, Seimo kontrolierius Romas Valentukevičius kreipėsi į Aplinkos apsaugos agentūros direktorių Raimondą Sakalauską, prašydamas pateikti teisės aktais pagrįstus paaiškinimus dėl skunde išdėstytų aplinkybių bei turinčių reikšmės tyrimui dokumentų patvirtintas kopijas.

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 12 straipsnio nuostatomis, Seimo kontrolieriai tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje.

1. Aplinkos apsaugos agentūros (toliau vadinama – Agentūra) direktorius R. Sakalauskas 2012-01-24 raštu Seimo kontrolieriui pateikė prašomą informaciją ir dokumentus:

1.1. Agentūra, vykdydama Aplinkos ministerijos 2012-05-30 raštu Nr. (16-4)-D8-4929 „Dėl UAB „Ūrus“ ir Ko 2012-03-07 pareiškimo tyrimų rezultatų“ gautą pavedimą, 2012-07-11 raštu Nr. (9)-A4-2248 „Dėl viešojo intereso gynimo“ kreipėsi į Panevėžio apygardos prokuratūrą. Paprašyta imtis priemonių viešajam interesui ginti dėl UAB „Krismina“ neteisėtai išduoto taršos integruota prevencija ir kontrolės (arba toliau – TIPK) leidimo Nr. TU (2)-66 ir Utenos RAAD 2011-04-24 raštu Nr. (5.1)-S-1701 priimtos poveikio aplinkai vertinimo atrankos išvados.

1.2. Panevėžio apygardos prokuratūra 2012-07-27 nutarimu Nr. T-3262 pareikalavo Utenos

RAAD spęsti dėl priemonių teisės pažeidimams pašalinti taikymo.

1.3. 2012-08-30 raštu Nr. (605) 8-12027 Panevėžio apygardos prokuratūra atsiuntė Agentūrai Utenos RAAD 2012-08-27 raštą Nr. (8.23)-S-10534 „Dėl nutarimo pašalinti teisės pažeidimus“, siūlydama patikrinti Utenos RAAD veiksmus, susijusius su UAB „Krismina“.

Agentūra išnagrino Utenos RAAD atliktus veiksmus ir nustatė, kad Utenos RAAD 2011-12-13 priimtos išvados dėl UAB „Krismina“ planuojamos ūkinės veiklos akumuliatorių ardymo technologinio proceso pakaitimo poveikio aplinkai vertinimo Nr. (5.1)-S-1701 (toliau vadinama – PAV atrankos išvada) ištaisymas, vadovaujantis Viešojo administravimo įstatymo 35 str. nustatytais techninių klaidų taisymo reikalavimais, „negali būti laikomas teisėtu, kadangi PAV atrankos išvados pagrindinis motyvas, paskelbtas visuomenei viešai susipažinti ir pateikti pastabas bei prieštaravimus dėl tokios PAV atrankos išvados, negali būti laikomas neesmine klaida, kurios ištaisymas teisės akto turiniui nesukelia pasekmių.“

Agentūra, nustačiusi, kad pažeidimai nepašalinti, 2012-12-10 raštu Nr. (9)-A4-3912 „Dėl viešojo intereso gynimo“ kartotinai kreipėsi į Panevėžio apygardos prokuratūrą prašydama ginti viešąjį interesą teisiniu keliu.

2. Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 12 straipsnio 3 dalimi, Seimo kontrolieriai taip pat netiria prokurorų, ikiteisminio tyrimo pareigūnų procesinių sprendimų teisėtumo ir pagrįstumo. Dėl šios priežasties Seimo kontrolierius neturi įgaliojimų vertinti Panevėžio apygardos prokuratūros Viešojo intereso gynimo skyriaus prokuroro Remigijaus Senkaus 2012-07-27 priimto nutarimo, kaip procesinio sprendimo, pagrįstumo.

3. Vadovaujantis Aplinkos apsaugos agentūros nuostatais, Agentūra: „[...] 10.2.1. tikrina, ar Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos regionų aplinkos apsaugos departamentai (toliau – RAAD) ir jų pareigūnai, išskyrus RAAD direktorius, laikosi jų veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų aplinkos apsaugos valdymo srityje, tinkamai atlieka savo funkcijas ir pareigas, tikrina, analizuoja ir vertina, ar RAAD efektyviai vykdo aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę; 10.2.2. RAAD ir jų pareigūnų veiklos efektyvumui įvertinti tikrina, ar fiziniai ir juridiniai asmenys laikosi aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų; 10.2.3. metodiškai vadovauja RAAD aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės srityje [...].“

Iš skundo tyrimui pateiktos informacijos matyti, kad aplinkos ministro 2012-04-12 įsakymu Nr. D1-314 „Dėl komisijos UAB „Ūrus“ ir Ko pareiškimui tirti sudarymo“ (arba toliau – Komisija) iš Aplinkos ministerijos specialistų sudaryta Komisija, ištyrusi pareiškėjo skunde nurodytas aplinkybes, surašė pažymą, kurioje pateikė savo išvadas ir siūlymus.

Atsižvelgus į Komisijos išvadas ir siūlymus, aplinkos viceministras dr. A. Spruogis 2012-05-30 pavedimu pavedė Agentūros direktoriui R. Sakalauskui „[...] atsižvelgiant į tai, kad UAB Krismina“ PAV atrankos išvada parengta pažeidžiant teisės aktų reikalavimus, kreiptis į prokuratūrą dėl viešojo intereso gynimo, PAV atrankos išvados ir TIPK leidimo panaikinimo [...].“

Agentūra 2012-07-11 raštu kreipėsi į Panevėžio apygardos prokuratūrą, prašydama „[...] imtis priemonių viešajam interesui ginti dėl UAB Krismina“ neteisėtai išduoto TIPK leidimo ir Utenos RAAD priimtos PAV atrankos išvados [...].“

Panevėžio apygardos prokuratūros Viešojo intereso gynimo skyriaus prokuroras R. Senkus 2012-07-27 priėmė nutarimą „Dėl reikalavimo“, kuris buvo pateiktas Utenos RAAD, kad imtųsi priemonių teisės pažeidimams pašalinti. Utenos RAAD 2012-08-27 raštu Panevėžio apygardos prokuratūrą informavo apie priimtą sprendimą dėl priemonių teisės pažeidimams pašalinti taikymo.

Panevėžio apygardos prokuratūra 2012-08-30 raštu pasiūlė Agentūrai „[<...>] dėl objektyvumo patikrinti Utenos RAAD veiksmus susijusius su UAB „Krismina“ [...].“

Agentūros specialistai išnagrino Utenos RAAD veiksmus ir nustatė, jog pažeidimai nepašalinti, todėl 2012-12-10 raštu kartotinai kreipėsi į Panevėžio apygardos prokuratūrą dėl viešojo

intereso gynimo.

[vertinęs gautą skundo tyrimui informaciją ir dokumentus, Seimo kontrolierius daro išvadą, jog Aplinkos apsaugos agentūros pareigūnai, vykdydami aplinkos viceministro pavedimą, savo funkcijas atliko vadovaudamiesi galiojančiais teisės aktais.

4. Vadovaujantis Viešojo administravimo įstatymo (toliau vadinama – Įstatymas) 31 straipsnio nuostatomis, „[...] administracinė procedūra turi būti baigta ir administracinės procedūros sprendimas priimtas per 20 darbo dienų nuo jos pradžios. Kai dėl objektyvių priežasčių per šį terminą administracinė procedūra negali būti baigta, administracinę procedūrą pradėjęs viešojo administravimo subjektas gali ją pratęsti, bet ne ilgiau kaip 10 darbo dienų. Asmeniui apie administracinės procedūros termino pratęsimą pranešama raštu arba elektroniniu paštu (kai skundas gautas elektroniniu paštu) ir nurodomos pratęsimo priežastys [...]“

Asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo institucijose, įstaigose ir kituose viešojo administravimo subjektuose taisyklių nuostatose numatyta: „Asmenų prašymai turi būti išnagrinėti per 20 darbo dienų nuo jų gavimo institucijoje. Jeigu prašymo nagrinėjimas susijęs su komisijos sudarymu, posėdžio sušaukimu ar kitomis organizacinėmis priemonėmis, dėl kurių atsakymo pateikimas asmeniui gali užsitęsti ilgiau kaip 20 darbo dienų nuo prašymo gavimo institucijoje, institucijos vadovas per 15 darbo dienų nuo prašymo gavimo turi teisę pratęsti šį terminą dar iki 10 darbo dienų. Likus ne mažiau kaip 5 darbo dienoms iki šių Taisyklių 30 punkte nustatyto termino pabaigos, institucija išsiunčia asmeniui pranešimą raštu (arba elektroniniu paštu, jeigu prašymas pateiktas elektroniniu būdu), nurodydama prašymo nagrinėjimo pratęsimo priežastis [...]“

Iš skundo tyrimui pateiktos informacijos nustatyta, kad Utenos RAAD 2012-11-12 raštu Nr. (4.4)-s-985 „Dėl atsakymo pateikimo“ persiuntė Agentūrai UAB „Ūrus ir Ko“ 2012-10-31 prašymą Nr. 309.

Agentūra tik 2012-12-20 raštu Nr. (2.6)-A4-4045 UAB „Ūrus ir Ko“ pateikė atsakymą, kuris šiai bendrovei buvo išsiųstas tą pačią dieną faksu ir registruotu laišku, adresu Vinco Pietario g. 3, Vilnius; išaiškinta atsakymo apskundimo tvarka.

Agentūros atstovai Seimo kontrolieriui paaiškino, kad pagal kompetenciją tinkamai atsakyti į 2012-10-31 prašymą Nr. 309 galėjo tik įvertinę Utenos RAAD veiksmus pagal Panevėžio apygardos prokuratūros prašymą. Dėl šios priežasties atsakymas bendrovei pavėlavo 8 darbo dienas, t. y. pateiktas per 28 darbo dienas. Agentūra pripažino, kad pažeidė Įstatymu nustatytus terminus.

Seimo kontrolierius pažymi, jog Agentūra pažeidė Viešojo administravimo įstatymo, Asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo institucijose, įstaigose ir kituose viešojo administravimo subjektuose taisyklių nuostatas, vėlavo pateikti atsakymą, neinformavo, kad prašymo nagrinėjimo terminas pratęstas.

5. Iš pateiktos informacijos matyti, kad Aplinkos ministerijoje 2012-12-14 buvo gautas ir užregistruotas UAB „Ūrus ir Ko“ skundas. Šiame rašte nurodomos tos pačios aplinkybės, kurios buvo aprašytos ir skunde Seimo kontrolieriui. Aplinkos ministerija 2012-12-17 raštu Nr. (1 6-3)-D8-10542 paprašė Agentūros pateikti paaiškinimą ir jį pagrindžiančius dokumentus dėl pareiškėjo 2012-12-12 rašte nurodytų aplinkybių.

Agentūra 2013-01-04 pateikė Aplinkos ministerijai paaiškinimą. Aplinkos ministerija 2012-01-11 raštu atsakė pareiškėjui į jo skundą, sprendimo apskundimo tvarka buvo išaiškinta.

III. SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

1. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies

1 punktu, Seimo kontrolierius nusprendžia Roberto Retkaus skundo dalį dėl Aplinkos apsaugos agentūros pareigūnų veiksmų, pažeidus Viešojo administravimo įstatymo, Asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo institucijose, įstaigose ir kituose viešojo administravimo subjektuose taisyklių nuostatas, **pripažinti pagrįstu.**

2. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Seimo kontrolierius nusprendžia Roberto Retkaus skundo dalį dėl Aplinkos apsaugos agentūros pareigūnų neveikimo, t. y. neatliktų funkcijų, kad būtų apgintas viešasis interesas, **atmesti.**

IV. SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 17 punktu, Seimo kontrolierius:

atkreipia Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus Raimondo Sakalausko dėmesį į pažymos 4 punktą, siūlo imtis priemonių, kad ateityje prašymai, skundai būtų nagrinėjami vadovaujantis galiojančiais teisės aktais.

Seimo kontrolierius

 Romas Valentukevičius